

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมการจัดการมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน จังหวัดมหาสารคาม ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างได้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านมูลฝอย จำนวน 6 คน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง 11 แห่ง องค์กรเอกชน 22 แห่ง ผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่า 14 คน และประชาชน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย การจัดการมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 551 หลังคาเรือน

ผลการวิจัย พบว่า ประชากรในเขต อบต.แก่งเลิงจานมีการจัดการมูลฝอยโดยอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีภาชนะรองรับมูลฝอยเป็นถังพลาสติกขนาด 120 ลิตร และ 90 ลิตร ปัญหาที่พบคือ การจัดวางถังรองรับมูลฝอยยังไม่เหมาะสม ประสิทธิภาพการรองรับปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น ไม่ดีพอและไม่ทั่วถึง มีรถเก็บขนมูลฝอยแบบเปิดข้างเท้ายความจุ 10 ลบ.ม. จำนวน 1 คัน ซึ่งรถยังอยู่ในเกณฑ์ใช้งานได้ดี การกำจัดมูลฝอย อบต.แก่งเลิงจานกำจัดร่วมกับเทศบาลเมืองมหาสารคาม ค่าใช้จ่ายในการกำจัดตันละ 200 บาท สามารถเก็บขนมูลฝอยได้ ร้อยละ 70 ของมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือประมาณ 3.64 ตันต่อวัน ส่วนใหญ่เป็นมูลฝอยพวกเศษอาหารร้อยละ 44.99 รองลงมาเป็น พลาสติก ร้อยละ 27.08 ส่วนองค์ประกอบที่พบน้อย คือ ยาง และหนัง เฉลี่ยร้อยละ 0.35 ส่วนการจัดการมูลฝอยของประชาชน พบว่า ยังไม่มีการคัดแยกมูลฝอยก่อนนำไปทิ้งร้อยละ 32.67 กำจัดมูลฝอยเองและใช้บริการจากอบต.ร่วมกัน ร้อยละ 71.88 กำจัดเอง โดยการเทกองรวมกันแล้วเผา ซึ่งเป็นวิธีการกำจัดที่ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 95.28 ของหลังคาเรือน ต้องการให้อบต.เป็นผู้ดำเนินการกำจัดมูลฝอย ร้อยละ 95.28 แม้ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการบริหารจัดการให้กับอบต.ก็ตาม นอกจากนี้มีความพร้อมในการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง ร้อยละ 73.50 รวมถึงการที่อบต.จะกำหนดให้เขตพื้นที่สำคัญในแต่ละตำบลเป็นเขตปลอดมูลฝอย ร้อยละ 84.85

แนวทางการจัดการมูลฝอยของ อบต.แก่งเลิงจาน แนวทางที่ 1 คือ การจัดการมูลฝอยรูปแบบเดิม แต่มีการส่งเสริมให้มีการคัดแยกมูลฝอยและนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เพื่อเป็นการลดปริมาณมูลฝอย และประหยัดงบประมาณในการลงทุน แนวทางที่ 2 คือ การจัดการมูลฝอยแบบศูนย์รวมที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

This research was conducted to study guideline for solid waste management in Kanguengjan Administration Organization, Mahasarakham Province. Sample used to the study nearly a group of gain and loses in solid waste management, state agency, private organization, people in the SAO area and study for solid waste management in sample used to the study consisted of the SAO, 551 families.

The results of study showed a number of people in the SAO 7,856 of populations, 2,100 families, density 0.17 populations per square metres from populations statistic in 2539 – 2548 B.D. have more tendency average per 10 years 0.82 % at present, part of public health and environment be responsible solid waste management in the SAO area 24.85 square of kilometers and have a solid waste plastic containers were 120 liters and 90 liters, a problem of solid waste collection and transportation system is non – efficiency to collect and not cover there were 1 truck including 10 m³, the waste disposal cooperate with Mahasarakham Municipality with rate 200 Bath per tons, In one day the SAO was collects solid waste around 70% of all or around 3.64 tons per day and composition of solid waste mostly consisted of food (44.99 %) plastic (22.08 %) and at least were rubber (0.35 %) and from interview the families was brought together without classifying and then burnt out (32.67 %) and solid waste disposal in families mostly themselves disposal and used the SAO service each families was needed to agreed the SAO should announce a solid waste, free area and group the garbage before getting rid of it or disposal with the percentage 95.28 of families.